

Prameny a literatura

Prameny archivní

Oesterreichisches Staatsarchiv

Kriegsarchiv, Personalia, Diverse

Archiv Národní galerie Praha-Zbraslav

Mařatka, Josef: *Bylo to roku 1900*.

Archiv Národního muzea

Bráfová, Libuše: *Kapesní kalendáře a zápisníky z let 1884–1918*, kart. č. 1.

Červinková-Riegrová, Marie: *Zápisky*, kart. č. 10.

Moravský zemský archiv Brno

Voršilky Brno 1695–1950, kart. č. 6, sign. 14.

Literární archiv Památníku národního písemnictví

Bohuslav Brauner, Osobní fond, Korespondence přijatá.

Bedřich Frída, Osobní fond, Rukopisy cizí, Božena Frídová: *Moje paměti*.

Božena Heritesová, Osobní fond, Deník 1894–1899.

Otakar Jedlička, Osobní fond, Rukopisy vlastní, Drobné poznámky.

Miloš Marten, Osobní fond, Korespondence cizí.

Emanuel Salomon z Friedbergu-Mírohorský, Osobní fond, Rukopisy vlastní, *Paměti z mého žití*.

Růžena Schwarzová, Osobní fond, Rukopisy vlastní, *V záři vzpomínek*.

Růžena Svobodová, Osobní fond, rkp. vlastní, *Deník 1917–1919*, passim.

Státní oblastní archiv Litoměřice

Voršilky Liberec, kn. č. 1.

Státní okresní archiv České Budějovice

Farní úřad Křtěnov.

Státní okresní archiv Jičín

Vlasta Vainová-Ebenhochová (pseud. Magda Bílá, Lucie), Osobní pozůstalost, Rukopisy vlastní, *Maminčina opatrovna*.

Státní okresní archiv Svitavy se sídlem v Litomyšli

Okresní úřad Litomyšl, pres. 189/1908.

Státní okresní archiv Ústí nad Orlicí

Archiv města Lanškroun.

Paměti a korespondence

Čáp, Gabriel: *Letopisy lidské duše. Vzpomínky z dětství (Ráj), básně, povídky a úvahy filosofické.* Milevsko 1933.

Červinková-Riegrová, Marie: *Riegrova matka. Obrázek z Podkrkonoší.* Praha 1903.

Frič, Josef Jan – Zielecká, Olga (ed.): *Paměti babičky Kavalírové.* Praha 1940.

Gebauerová, Marie: *Rodinné vzpomínky na Jana Gebauera.* I. Kladno 1926.

Grégr, Eduard: *Historie rodiny.* Praha 1996.

Guth, Jiří: *Z potulek francouzským krajem. Črty a drobné studie z cest.* Praha 1893.

Heller, Servác: *Z minulé doby našeho života národního, kulturního a politického. Upomínky a zápisky.* I. Praha 1916.

Herrmann, Ignát: *Blednoucí obrázky. Vzpomínky nejstarší a drobné epizody z maloměstské kroniky.* Praha, b. d. (1922)⁴.

Herrmann, Ignát: *Před padesáti lety. Drobné vzpomínky z minulosti.* 1.–4., Praha 1926–1939.

Holečková-Heidenreichová, Jelena: *Sofie Podlipská ve svých vzpomínkách, dopisech a denících.* Praha 1941².

Jan Jeník z Bratřic: *Z mých pamětí.* Praha 1947.

Jelínek, Hanuš: *Zabučaly lesy. Kniha vzpomínek.* Praha 1947.

Krýsa, Vendelín Josef (ed.): *Naše maminky. Sborník lásky mateřské.* I., II. Třebouchovice p. Orebem, b. d. (1937).

Lada, Josef: *Kronika mého života.* Praha 1960.

Lenderová Milena – Plšková, Jarmila (ed.): *Gabriela ze Schwarzenbergu: Krátká cesta životem a Evropou.* Praha 2006.

Lužická, Věnceslava: *Z mých pamětí.* Mladá Boleslav, b. d. (1929).

Machar, Josef Svatopluk: *Konfese literáta.* 1, 2. Praha 1920³.

Machar, Josef Svatopluk: *Konfese literáta.* Praha 1984⁵.

Neff, Miloš a Vladimír: *Jan Neff. 1832–1932.* Praha 1932.

Novák, Bohumil (ed.): *Brixenské listy Karla Havlíčka bratru Františkovi.* Havlíčkův Brod 1957.

Palkosková-Wiesenbergová, Albína: *Tři životy. Osudy žen staropražského rodu.* Praha 1998.

Řezníček, Václav: *Královéhradecké vzpomínky.* Hradec Králové 1904.

Strettiová, Marie: *O starých časech a dobrých lidech.* Praha 1940.

Světlá, Karolina: *Upomínky.* Praha 1901.

Šámal, Martin (ed.): *Cestovní deník Zdenky Braunerové.* Roztoky u Prahy 2003.

Šámal, Martin (ed.): *Deníky Zdenky Braunerové.* Roztoky u Prahy 2007.

Švenda, František de Paula: *Čtvrtý hliněný obraz historie Království českého a paměti města Králové Hradce nad Labem.* Rozdíl 5, Hradec Králové 1818.

- Tyršová, Renáta: *Jindřich Fügner. Paměti a vzpomínky na mého otce*. 1., 2. Praha 1927, 1926.
 Vachek, Emil: *Vzpomínky na starý Hradec*. Havlíčkův Brod 1960.
 Vondráček, Vladimír: *Lékař vzpomíná (1895–1920)*. Praha 1978.
 Vrchlická, Eva: *Dětství a mládí s Vrchlickým*. Praha 1988.
 Wels, Šimon: *U Bernátů*. Praha 1993.

Prameny tištěné

- Alexander, J. V.: *Anthologie tělocviku*. Praha 1896.
 Ambrož, Engelbert – Blecha, Dominik: *Úplný adresář, dějiny a památnosti královského města Německého Brodu*. Německý Brod 1892.
 Bayerová, Anna: *Žena lékařkou. Lékařská kniha, věnovaná péči o zdraví a léčbě nemocí se zvláštním ohledem na ženské a dětské nemoci, pomoc ku porodu a ošetřování dětí*. Dle MUDr. A. Fischerové-Dückelmannové zpracovala MUDr. Anna Bayerová. Praha 1907.
 Carro, Jean de: *Considération antigastronomiques*. Almanach de Carlsbad 1, 1831, s. 69–82.
 Franěk, Karel: *Zdraví a dlouhý život, jakož i všechny životní síly jak možno si zachovati a svůj život prodloužiti!* In: *Kalendář k uctění nejsv. Srdcí P. Ježíše a P. Marie*, 1910, s. 121–128.
 Friedberg-Mírohorský, Salomon: *O vegetarismu*. Spanilomyslným dámám u pana Vojty Náprstka v Praze dne 30. března 1884 četl Mírohorský... Praha 1884.
 Hansgírgová, Františka: *Hospodyně našeho věku. Krátká naučení o vedení městského i venkovského hospodářství*. Praha 1874.
 Hansgírgová, Františka: *Průvodce dívky a budoucí hospodyně*. Praha 1869.
 Jelínek, J.: *Rádce milenců. Pravidla slušného se chování, zvláště pro mladé lidi; hojná zásoba dopisů milostných, společenské hry a zábavy. Květomluva aj.* V Telči, Nákladem knihkupectví Emila Šolce, b. d. (1897).
 Jeřábek, Luboš: *O společenském životě českém. Kulturní studie*. Praha 1896.
 Jungmann, Josef: *Historie literatury české*. Praha 1849.
 Kejřová, Anuše: *Dělnická kuchařka*. Česká Třebová, b. d.
 Khun, Karel Josef: *Katechismus Ženichův, jednajíc o všech potřebných zprávách, které Pastýřové duchovní Ženichům a Nevěstám před spojením manželstva jejich, též Manželům, Rodičům, Dětem, a Bábám spasitedlně mají navrhnouti*. Praha 1808.
 Knigge, Adolph von: *Umění v manželství šťastnu býti a lásku i úctu druhé polovice manželské sobě získati a zachovati*. Dle Knigge vzdělal E. Z. Praha, b. d. (před 1900).
 Kodým, Filip Stanislav: *Zdravověda čili nejlepší způsob, jak člověk svého života ve zdraví a vesele užití a dlouhého věku dosáhnouti mohl*. Praha 1853.
 Konečný, J. N.: *Všeobecný český sekretář a právní přítel, kterýžto učí všechny v lidském živobytí potřebné spisy, jako: psaní, zadání, smlouvy, kšafy, kvitance, oznámení, vysvědčení a jiné užitečné písemnosti, bez cizí pomoci podle zákonů v Čechách, na Moravě a v Slezsku platných...* Vídeň, U Petra Rohrmanna, c. k. dvorního knihkupce 1848.
 Král, Josef Mirovít: *Průvodce po biskupství královéhradeckém*. I. Hradec Králové 1825.
 Kudrnáč, Václav: *Úplný adresář a popis politického okresu jičínského*. Turnov 1900.
 Kudrnáč, Václav: *Úplný adresář a popis politického okresu náchodského*. Turnov 1907.

- Kudrnáč, Václav: *Úplný adresář a popis politického okresu novobydžovského*. Turnov 1912.
- Lužická, Věnceslava: *Činnost ženy v domácnosti*. Praha 1886.
- Mantegazza, Paolo: *Physiologie ženy*. Praha 1894.
- Nejedlý, Josef K.: *Naším dívkám. Spolehlivý průvodce do společnosti*. Dle spisu Malvíny ze Steinau..., Kladno, b. d. (1898).
- Panýrek, Duchoslav: *Kdo zvedne kámen? Výklady a rozklady starého lékaře o pohlaví a jeho důsledcích*. Pardubice, b. d. (1926?).
- Rettigová, Magdalena Dobromila: *Domácí kuchařka*. Ed. Felicitas Wüchová (Alexandr Stich). Praha 1986.
- Rulík, Jan: *Cvičení dítek jednohokaždého stavu v čtvrtém večerním rozmlouvání*. Praha 1792, s. 15.
- Seidlová, Anastasie B.: *Kuchařka Lady*. Mladá Boleslav, b. d.
- Úlehlová-Tilschová, M.: *Česká strava lidová*. Praha 1945.
- Úsporná kuchařka. Zlatá kniha mladé domácnosti*. Hradec Králové, Bohdan Melichar b. d.
- Veselý, Josef: *Ženy české, nositelky štěstí svého národa*. Praha 1888.
- Zapová, Honorata: *Nezabudky. Dar našim pannám*. Praha 1870⁴.
- Zlatá kniha české ženy*. Uspořádali F. Herites a F. Neumannová. Mělník 1908.
- Žák, Josef Václav: *Malý dvorný soudruh: knížka poučná o slušnostech a zdvořilostech, které v životě jsou potřebné a příslušné jsou. Odrostlejší mládeži obětuje...* Jindřichův Hradec – Tábor, Al. J. Lanfras a syn 1864.

Krásná literatura

- Bass, Eduard: *Čtení o roce osmačtyřicátém*. Praha 1963.
- Jesenská, Růžena: *Jarmila. Dospívajícím dívkám*. Praha-Smíchov 1924⁴.
- Jesenská, Růžena: *Jarní píseň*. Praha 1902.
- Neruda, Jan: *Jen dál!* Praha 1949.
- Neruda, Jan: *Povídky malostranské*. Praha 1999.
- Neruda, Jan: *Pražské obrázky*. Praha 1954.

Slovníky a encyklopedie

- Cizojazyčný abecedník čili vysvětlení neznámých slov*. Vyňato z Polabského Slovanu 1849. Hradec Králové 1849.
- Geršlová, Jana – Sekanina, Milan: *Lexikon našich hospodářských dějin*. Praha 2003, s. 27.
- Der Grosse Brockhaus*. 19, 1934.
- Klika, Josef – Sokol, Josef (ed.): *Stručný slovník pedagogický*. 1–3. Praha 1891–1895.
- Ottova encyklopedie obecných vědomostí na CD-ROM* (Ottův slovník naučný, elektronická verze).
- Ottův obchodní slovník*, díl 1. Praha b. d. (1912?).
- Ottův slovník naučný*, 1–28, Praha 1888–1909.
- Ottův slovník naučný nové doby: dodatky k Velkému Ottovu slovníku naučnému*, 1–12. Praha 1936–1943.

- Petr, Jan (ed.): *Slovník česko-německý Josefa Jungmanna*. 1–5. Praha 1989–1990.
Slovník naučný. Red. František Ladislav Rieger a Jakub Malý Riger. 1–12. Praha 1860–1874.
Teyssler, Vladimír – Kotyška, Václav: *Technický slovník naučný*. I–XVII. Praha 1927–1949.

Základní a rozšiřující literatura (výběr)

- Aries, Philippe: *L'Enfant et la vie familiale sous l'Ancien Régime*.³ Paris 1975, s. 87.
Aries, Philippe – Duby, Georges (ed.): *Histoire de la vie privée. IV. De la Révolution à la Grande Guerre*. Paris 1987.
Barthes, Roland: *Základy sémiologie*. In: Roland Barthes: *Nulový stupeň rukopisu. Základy sémiologie*. Praha 1967.
Blümlová, Dagmar (ed.): *Čeněk Zíbrt a kulturní historie*. České Budějovice 2003.
Borovský, Tomáš – Hanuš, Jiří – Řepa, Milan: *Kultura jako téma a problém dějepisců*. Brno 2006.
Bourdieu, Pierre: *Teorie jednání*. Praha 1998.
Burguiere, André: *L'Anthropologie historique*. In: Jacques Le Goff: *La nouvelle histoire*. Paris 1988, s. 137–165.
Burke, Peter: *Variety kulturních dějin*. Brno 2006.
Corbin, Alain – Courtine, Jean-Jacques – Vigarello, Georges: *Histoire du corps. 2. De la Révolution à la Grande guerre*. Volume dirigé par Alain Corbin. Paris 2005.
Dějiny obyvatelstva českých zemí. Praha 1996¹, 1998².
Duby, Georges – Perrot, Martine (ed.): *Histoire des femmes en Occident*. IV. Paris 1992.
Dülmen, Richard van: *Historická antropologie. Vývoj. Problémy. Úkoly*. Praha 2002.
Fasora, L. – Hanuš, J. – Malíř, J. (ed.): *Člověk na Moravě 19. století*. Brno 2004.
Fass, Paula S. (ed.): *Encyclopedia of Children and Childhood in History and Society*. 1–3. Thomson Gate, N. Y. b. r.
Geertz, Clifford: *Interpretace kultur. Vybrané eseje*. Praha 2000.
Horská, Pavla – Maur, Eduard – Musil, Jiří: *Zrod velkoměsta*. Praha – Litomyšl 2002.
Hroch, Miroslav: *Na prahu národní existence. Touha a skutečnost*. Praha 1999.
Klíma, Ivan: *Jak přežít blahobyt*. Brno 2001.
Le Goff, Jacques (ed.): *La nouvelle histoire*. Paris 1978.
Le Goff, Jacques: *La nouvelle histoire*. Paris 1988.
Lenderová, Milena: *A ptáš se, knížko má... Ženské deníky 19. století*. Praha 2008.
Lüdtke, Alf: *Alltagsgeschichte – ein Bericht von unterwegs. Historische Anthropologie. Kultur – Gesellschaft – Alltag*, 11, Heft 2, 2003, s. 278–295.
Lüdtke, Alf (ed.): *Histoire du quotidien*. Paris 1994. Z něm. *Alltagsgeschichte*, Frankfurt am Main 1989, přeložil Olivier Mannoni.
Machačová, Jana: *Prostředí továrního dělnictva ke konci 19. století: analýza vzpomínek Františka Halase staršího z let 1885–1913*. In: Jana Macháčová – Jiří Matějček: *Studie k sociálním dějinám 19. století*, 6. Opava – Praha – Kutná Hora 1996, s. 63–100.
Machačová, Jana – Matějček, Jiří: *Chudé (dolní) vrstvy společnosti českých zemí v 19. století. Sociální pozice a vzory chování*. In: Jana Macháčová – Jiří Matějček: *Studie k sociálním dějinám 19. století*, 1 (8). Kutná Hora – Opava – Praha 1998, s. 121–304.

- Machačová, Jana – Matějček, Jiří: *Nástin sociálního vývoje českých zemí 1781–1914*. Opava 2002.
- Měchýř, Jan: Vzory chování dělníka v českých zemích v 19. století. In: Jana Machačová – Jiří Matějček (ed.): *Studie k sociálním dějinám 19. století*, 51 (8). Kutná Hora – Opava – Praha 1998, s. 99–119.
- Matějček, Jiří: Maloměstští řemeslníci v druhé polovině 19. století: Alois Beer, Památnosti mého podomování. In: Jana Machačová – Jiří Matějček (ed.): *Studie k sociálním dějinám 19. století*, 5. Opava – Praha – Kutná Hora 1995, s. 169–200.
- Melniková-Papoušková, Naděžda: *Praha před sto lety*. Praha 1935.
- Město v české kultuře*. Praha 1993.
- Murphy, Robert F.: *Úvod do kulturní a sociální antropologie*. Praha 1999.
- Nešpor, Zdeněk J. – Horský, Jan: Historická antropologie? Metodické problémy s paradoxy na pomezí dějepisectví, sociologie a sociální antropologie. *Kuděj* 6, 2004, č. 1, s. 61–81.
- Petráň, Josef (ed.): *Dějiny hmotné kultury. Kultura každodenního života od 16. do 18. století*. I/1, 2; II/1, 2. Praha 1985–1997.
- Petráň, Josef: *Příběh Ouběnic*. Praha 2001.
- Rataj, Tomáš: Mezi Zíbrtem a Geertzem. Úvaha o předmětu kulturních dějin. *Kuděj*, 7, 2005, č. 1–2, s. 142–158.
- Roche, Daniel: *Histoire des choses banales. Naissance de la consommation, XVIIe–XIXe siècles*. Paris 1997.
- Soukup, Václav: *Dějiny antropologie*. Praha 2004.
- Třeštík, Dušan: Češi a dějiny v postmoderním očistci. Praha 2005, zejm. s. 19–46.
- Úlehla, Vladimír: *Jičín na konci 19. století*. Jičín 2006.
- Urban, Otto: *Česká společnost 1848–1918*. Praha 1982.
- Vošahlíková, Pavla: Řemeslo a řemeslníci v rytmu všedního dne ve 2. polovině 19. století. In: Jiří Matějček – Jana Machačová: *Studie k sociálním dějinám*, 6. Kutná Hora – Opava – Praha 1996, s. 47–62.
- Vošahlíková, Pavla: *Jak se žilo za časů Františka Josefa I.* Praha 1996.
- Zíbrt, Čeněk: *Jak se kdy v Čechách tancovalo*. Praha 1895
- Zíbrt, Čeněk: *Kulturní historie. Její vznik, rozvoj a posavadní literatura cizí i česká*. Praha 1892.

Literatura k jednotlivým kapitolám

Obchody a nákupy (výběr)

- Halada, Jan – Hlavačka, Milan: *Světové výstavy. Od Londýna 1851 po Hannover 2000*. Praha 2000.
- Hlavačka, Milan: *Jubilejní výstava 1891*. Praha 1991.
- Okurka, Tomáš: *Všeobecná německá výstava v Ústí nad Labem 1903*. Ústí nad Labem 2005.
- Pešek, Jiří (ed.): Pražské slavnosti a velké výstavy, *Documenta Pragensia*, XII, Praha 1995.
- Petráňová, Lydia: Od tradičního k modernímu zpracování mléka (Příspěvek k rychlosti šíření inovací v českých zemích). *Český lid* 83 (1996), č. 4, s. 289–311.
- Vošahlíková, Pavla: *Zlaté časy české reklamy*. Praha 1999.

Bydlení (výběr)

- Beltran, Alain: Du luxe au cœur du système. Électricité et société dans la région parisienne (1880–1939). *Annales ESC*, septembre-octobre 1989, no 5, s. 1113–1136.
- Benešová, Marie: *Česká architektura v proměnách dvou století. 1780–1980*. Praha 1984.
- Dlabal, Stanislav: *Nábytkové umění. Vybrané kapitoly z historie*. Praha 2000.
- Edel, Tomáš: *Interiér a nábytek vesnického domu v Podještědí v 16.–19. století. Sborník prací muzea K. Světlé 1*, Český Dub 1990, s. 158–172.
- Efmertová, Marcela: *Elektrotechnika v českých zemích a v Československu do poloviny 20. století. Studie k vývoji elektrotechnických oborů*. Praha 1999.
- Herbenová, Olga: Obytný interiér některých významných osobností české kultury jako typizační prvek měšťanského interiéru 19. století. In: *Město v české kultuře*. Praha 1993, s. 238–254.
- Pánek, Jaroslav (ed.): *Pocta Josefu Petráňovi: sborník prací z českých dějin k 60. narozeninám prof. dr. Josefa Petráně*. Praha 1991.
- Pešek, Jiří – Zilinskyj, Bohdan: Bydliště pražského univerzitního studentstva před sto lety (1884). *Documenta Pragensia V/1*, Archiv Hlavního města Prahy 1985, s. 158–173.
- Soukupová, Lydia: Lůžko a postel (Pokus o sémioticko-funkční analýzu). In: Zdenek Beneš – Eduard Maur – Jaroslav Pánek: *Pocta Josefu Petráňovi: sborník prací z českých dějin k 60. narozeninám prof. dr. Josefa Petráně*. Praha 1991, s. 113–135.
- Vybíral, Jindřich: *Česká architektura na prahu moderní doby. Devatenáct esejů o devatenáctém století*. Praha 2002.

Hygiena, zdraví (výběr)

- Corbin, Alain: *Narcis a miasma. Pach a společenské představy v 18. a 19. století*. Praha 2004.
- Dufková, Ludmila: *Osobní hygiena na šlechtických sídlech*. Katalog výstavy pořádané 19. 6.–30. 9. 2003 v kočárovně Státního zámku Vranov nad Dyjí. Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Brně, Brno 2003.
- Hanulík, Vladan: Apoštol i šarlatán. Zakladatel hydropatie Vincenz Priessnitz. *Dějiny a současnost. Kulturně historická revue XXIX* (2007), č. 8, s. 37–40.
- Hanulík, Vladan: *Historie nekonvenčních léčebných praktik v době profesionalizace medicíny: vznik a vývoj lázní Gräfenberg v 1. polovině 19. století*. Pardubice 2017.
- Hlaváčková, Ludmila: Několik poznámek k lékařské praxi F. C. Kampelíka. *Časopis lékařů českých* 107 (1968), s. 1323–1326.
- Hlaváčková, Ludmila: V. Staněk. Ze života českého praktického lékaře u nás v minulém století. *Časopis lékařů českých* 108 (1969), s. 993–996.
- Hlaváčková, Ludmila: Z lékařských deníků Josefa Václava Podlipského (Na památku stoletého úmrtí spoluzakladatele a prvního redaktora Časopisu lékařů českých). *Časopis lékařů českých* 106 (1967), s. 1305–1309.
- Kalvasová, Jana: *Lidé a voda. Příspěvek k dějinám osobní hygieny na přelomu 19. a 20. století*. Diplomová práce. Historický ústav Filozofické fakulty Jihočeské univerzity, České Budějovice 2007.
- Lenderová, Milena – Tinková, Daniela – Hanulík, Vladan: *Tělo mezi medicínou a disciplínou: proměny lékařského obrazu a ideálu lidského těla a tělesnosti v dlouhém 19. století*. Praha 2014.

- Smith, Virginia: *Dějiny čistoty a osobní hygieny*. Praha 2011.
- Svobodný, Petr – Hlaváčková, Ludmila: *Dějiny lékařství v českých zemích*. Praha 2004.
- Svobodný, Petr – Hlaváčková, Ludmila: *Pražské špitály a nemocnice*. Praha 1999.
- Vigarello, Georges: *Le propre et le sale. L'hygiène du corps depuis le Moyen Age*. Paris 1985.
- Zíbrt, Čeněk: *Staročeská zdravotní věda*. Praha 1924.

Odívání (výběr)

- Jarošová, Helena: *Oděv, móda, tvorba*. Praha 2020.
- Kybalová, Ludmila: *Doba secese a turnýry*. Praha 2006.
- Kybalová, Ludmila: *Od empirie k druhému rokoku*. Praha 2004.
- Lipovetsky, Gilles: *Říše pomíjivosti. Móda a její úděl v moderních společnostech*. Praha 2002.
- La mode et ses métiers. Du XVIIIe siècle à nos jours*. Paris 1981.
- Moravcová, Miriam: *Národní oděv roku 1848. Ke vzniku národně politického symbolu*. Praha 1986.
- Roche, Daniel: *The Culture of Clothing*. Cambridge 1996.
- Uchalová, Eva: *Česká móda. Od valčíku po tango. 1870–1914*. Praha 1997.
- Uchalová, Eva (ed.): *Pražské módní salony 1900–1948*. Praha 2018.

Stravování (výběr)

- Aron, Jean-Paul: *Essai sur la sensibilité alimentaire à Paris au 19e siècle*. Paris 1974.
- Čurdová, Jaroslava: *Kuchařské knihy v českých domácnostech 19. století*. Diplomová práce. Historický ústav Jihočeské univerzity, České Budějovice 2001.
- Dvořáková-Janů, Věra: *Lidé a jídlo*. Praha 1999.
- Ennes, Pierre – Mabilie, Gérard – Thiébaud, Philippe: *Histoire de la table. Les arts de la table des origines à nos jours*. Paris 1994.
- Fejtová, Olga – Ledvinka, Václav – Pešek, Jiří: *Dobrou chuť, velkoměsto*. Sborník příspěvků z 23. vědecké konference Archivu hlavního města Prahy, uspořádané ve spolupráci s Institutem mezinárodních studií Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy ve dnech 5. a 6. října 2004 v Clam-Gallasově paláci v Praze. Praha 2007.
- Horejsek, Jaroslav: *Jak se v Olomouci jedlo v druhé polovině 19. století*. *Střední Morava* 1, 1995, s. 91–92.
- Chocholáč, Bronislav: *Collatovské kuchyňské účty z 2. poloviny 17. století. Příspěvek ke studiu šlechtické každodennosti*. Sborník prací Filozofické fakulty Brněnské univerzity, C 4, 1994, s. 45–53.
- Kutnar, František: *Malé dějiny brambor*. Havlíčkův Brod 1963.
- Lenderová, Milena – Kouba, Miroslav – Kozár, Aleš – Říha, Ivo: *„Spanilost Vaše cizozemcům se líbí...“: české kuchařské knihy v 19. století*. Červený Kostelec 2017.
- Lipovetsky, Gilles: *Věčný přepych*. Praha 2005.
- Macková, Marie: *Lanškrounské hospody, restaurace a kořalny*. Lanškroun 1999.
- Montanari, Massimo: *Hlad a hojnost. Dějiny stravování v Evropě*. Praha 2003.
- Novotný, Vladimír (ed.): *Hospody a pivo v české společnosti*. Praha 1997.
- Sorcinelli, Paolo: *L'alimentation et la santé*. In: Jean-Louis Flandrin et Massimo Montanari: *Histoire de l'alimentation*. Paris 1996, s. 809–841.

- Thomsová, Ulrike: Zeštíhlování světa. Zdraví, krása a sebekázeň v 19. a 20. století. *Dějiny a současnost*, XXVII, 2005, s. 30 – 33.
- Wünschová, Felicitas (ed.): *Magdalena Dobromila Rettigová. Domácí kuchařka*. Praha 1986.
- Životní cykly (výběr)**
- Aries, Philippe: *Dějiny smrti*. I., II. Praha 2000.
- Doležal, Antonín: *Od babictví k porodnictví*. Praha 2001.
- Existuje středoevropský model manželství a rodiny?* Sborník z mezinárodního sympozia, Praha 24.–25. listopadu 1994. Praha, Divadelní ústav Praha, Rakouský kulturní institut v Praze, Nadace Gender studies 1995.
- Grulich, Josef: „Slavnostní okamžiky“ – svatební a křestní obřad v období raného novověku. *Historická demografie* 24, Praha 2000, s. 49–82.
- Havelková, Hana: Dimenze „gender“ ve vztahu soukromí a veřejné správy. *Sociologický časopis* 31, 1995, s. 25–38.
- Horská, Pavla – Kučera, Milan – Maur, Eduard – Stloukal, Karel: *Dětství, rodina a stáří v dějinách Evropy*. Praha 1990.
- Jiránek, Tomáš – Kubeš, Jiří (ed.): Dítě a dětství napříč staletími. 2. pardubické bienále, 4.–5. dubna 2002. *Scientific Papers of the University of Pardubice, Series C, Faculty of Humanities*. Supplementum 5 (2002).
- Lány, Jeronym: *Olšanské hřbitovy*. Elfa 1991.
- Lenderová, Milena: *K hrůze i k modlitbě: žena devatenáctého století*. Praha, Karolinum 2016, vyd. 2. přeprac.
- Lenderová, Milena: *Ženy s kufříkem a nadějí: porodní báby a asistentky v českých zemích od poloviny 19. do poloviny 20. století*. Praha 2019.
- Lenderová, Milena – Halířová, Martina – Jiránek, Tomáš: *Vše pro dítě: válečné dětství 1914–1918*. Praha 2015.
- Lenderová, Milena – Rýdl, Karel: *Radostné dětství? Dítě v Čechách 19. století*. Praha 2006.
- Lenderová, Milena (ed.): *Velké dějiny zemí Koruny české. Tematická řada, Dětství*. Praha 2021.
- Lorenzová, Helena – Petrasová, Taťána (ed.): *Fenomén smrti v české kultuře 19. století*. Sborník příspěvků z 20. plzeňského sympozia. Praha 2001.
- Maur, Eduard: Počátky demografického přechodu v Evropě. In: Svatava Raková, Christian Lequesne: *Jakou Evropu ohlašovala bitva u Slavkova?* Praha 2006.
- Navrátilová, Alexandra: *Narození a smrt v české lidové kultuře*. Praha 2004.
- Slámová, Božena: *Príspevek k historii kontracepčního hnutí a kontracepčních method. Studie sociálně-lékařská*. Praha 1937.
- Veselská, Dana: *Mazal tov – Hodně štěstí – Good luck. Židovské svatební obřady: Historie a současnost*. Praha 2006.
- Vojancová, Ilona: *Od svatby ke kolíbce*. Pardubice, Památkový ústav Pardubice 1995.
- Vošahlíková, Pavla: Z moci úřední. Úřady a úředníci za vlády Františka Josefa I. *ČČH* 92, 1994, č. 4, s. 460–476.

Vzdělání (výběr)

Minulost, současnost a budoucnost gymnaziálního vzdělávání. Sborník referátů z konference konané ve dnech 24.–25. června 1999 v Jičíně. Z Českého ráje a Podkrkonoší – Supplementum 5. Semily 2000.

Novotný, Miroslav (ed.): *Velké dějiny zemí Koruny české. Tematická řada, Školství a vzdělanost.* Praha 2020.

Život v armádě (výběr)

Četař, J. S.: Hygiena ve vojště. *Socialistická revue Akademie*, r. 7, 1903, s. 119–122.

Deák, István: *Beyond Nationalism: A Social and Political History of the Habsburg Officer Corps. 1848–1918.* New York – Oxford 1990.

Hüppauf, Bernd: *Was ist Krieg? Zur Grundlegung einer Kulturgeschichte des Kriegs.* Bielefeld 2013.

Hutečka, Jiří: *Muži proti ohni. Motivace, morálka a mužnost českých vojáků Velké války.* Praha 2016.

Rélink, Karel: *28. pluk „Pražské děti“. Osmadvacátníci, veselí kluci, ve válečné vichřici.* Praha 1932.

Švankmajer, Milan: *Čechy na sklonku napoleonských válek 1810–1815.* Praha 2004.

Vojenské dějiny Československa II. Praha 1986.

Vojenské listy, r. 1–13 (1883–1895).

Vorlíček Jiří: Pražské vojenské budovy a hřbitovy. *Staletá Praha XVII*, Praha 1987, s. 183–208.

Wandruszka, Adam – Urbanitsch, Peter (Hrsg.): *Die Habsburgermonarchie 1848–1918*, b. v., *Die bewaffnete Macht*, 5. V., Wien 1987.

Wohlmuth, Petr: *Východ proti Západu? Krymská válka (1853–1856) pohledem historické antropologie.* Praha 2020.

Volný čas (výběr)

Bendová, Eva a Hojda, Zdeněk (ed.): *Od práce k zábavě: volný čas v české kultuře 19. století. Sborník příspěvků ze 40. ročníku mezioborového symposia k problematice 19. století.* Praha 2021.

Festivity

Boháč, Zdeněk: *Poutní místa v Čechách.* Praha 1995.

Borkovcová, Marie a kol.: *Krajem koruny země. Vlastivěda Lanškrounska.* Lanškroun 2002.

Dibelková, Irena: *Poutní místa v Čechách.* Praha 2004.

Doležal, Daniel – Kühne, Hartmut (Hrsg.): *Wallfahrten in der europäischen Kultur, Europäische Wallfahrtsstudien.* Bd. 1, Frankfurt am Main 2006.

Fejtová, Olga, Maříková, Martina a Pešek, Jiří (ed.): *Město se baví – od středověku do roku 1848: Praha jako centrum kulturního života: stati a rozšířené příspěvky z 38. mezinárodní vědecké konference Archivu hlavního města Prahy.* Praha 2021.

Frolcová, Věra: *Velikonoce v české lidové kultuře.* Praha 2001.

Frolec, Václav: Rituály a slavnosti v procesu modernizace (Analýza situace v českých zemích). In: *Město, lidé, prostor, slavnosti.* Sborník příspěvků X. strážnického symposia (18.–19. 10. 1988), Uherské Hradiště 1990, s. 13–23.

Frolec, Václav: *Vánoce v české kultuře.* Praha 2001.

Halada, Jan – Hlavačka, Milan: *Světové výstavy. Od Londýna 1851 po Hannover 2000.* Praha 2000.

- Heers, Jaques: *Svátky bláznů a karnevaly*. Praha 2006.
- Hlavačka, Milan: *Jubilejní výstava 1891*. Praha 1991.
- Hojda, Zdeněk – Pokorný, Jiří: *Pomníky a zapomínky*. Praha – Litomyšl 1996, s. 134–142.
- Holubová, Markéta: Barokní rezidua v poutích 19. století. In: *Bůh a bohové. Církev, náboženství a spiritualita v českém 19. století*. Praha 2003, s. 55–71.
- Kaiserová, Kristina: *Konfesní myšlení českých Němců v 19. a počátkem 20. století*. Úvaly u Prahy 2003.
- Kmošek, Petr: *Střelecké spolky východních Čech a jejich malované terče*. Ústí nad Orlicí 2003.
- Kořalka, Jiří: Putování českých ctitelů Jana Husa do Kostnice v letech 1829–1868. In: *Husitský Tábor*, 15, Tábor 2006, s. 73–119.
- Langhammerová, Jiřina: *Lidové zvyky*. Praha 2004.
- Laštovka, Marek a kol.: *Pražské spolky. Soupis pražských spolků na základě úředních evidencí z let 1895–1990*. Praha 1998.
- Lugs, Jaroslav: *Střelci a čarostřelci*. Praha 1977.
- Macková, Marie: *Zapomenutý starosta, Adalbert Kölbl von Geysing*. Ústí nad Orlicí 1999.
- Macková, Marie: Střelecké spolky a jejich vliv na život venkovských měst v letech 1918–1938. In: *Studie k sociálním dějinám* 7, Opava 2001, s. 194–216.
- Menninger, Annerose: *Genuss im kulturellen Wandel, Tabak, Kaffee, Tee und Schokolade in Europa 16.–19. Jahrhundert*. Stuttgart 2004.
- Moravcová, Mirjam: Měšťanské a dělnické slavnosti ve struktuře festivů Prahy druhé poloviny 19. století. In: *Documenta Pragensia* XII, s. 215–221.
- Pešek, Jiří: Slavnost jako téma dějepisného zkoumání. In: *Documenta Pragensia* XII: Pražské slavnosti a velké výstavy. Praha 1995, s. 7–27.
- Petráň, Josef: *Kalendář*. Praha 1988.
- Petráň, Josef – Petránová Lydie: *Rolník v evropské tradiční kultuře*. Praha 2000.
- Stará dělnická Praha. Život a kultura pražských dělníků 1848–1939*. Praha 1981.
- Štábla, Zdeněk: Vývoj filmového obchodu za Rakouska-Uherska a Československé republiky (1906–1939). In: *Filmový sborník historický* 3, Český filmový ústav 1992, s. 5–48.
- Vaclík, Vladimír: *Encyklopedie betlémů*. Ústí nad Orlicí 1999.
- Vavřincová, Valburga: *Malá encyklopedie vánoc*. Praha 2002.
- Vlnas, Vít: *Jan Nepomucký, česká legenda*. Praha 1993.
- Waic, Marek: *Sokol v české společnosti 1862–1938*. Praha 1997.

Sociabilita (výběr)

- Drašarová, Eva: Soupis právních předpisů a dokumentů ke spolčovacím právu z fondů Státního ústředního archivu v Praze od poloviny 19. století do roku 1918. In: *Sborník archivních prací* 1990, s. 297–343.
- Drašarová, Eva: Společenský život v Čechách v období neoabsolutismu – spolky padesátých let 19. století. In: *Paginae historiae*. Praha 1992, s. 128–169.
- Lorenzová, Helena – Petrasová, Taťána (ed.): *Salony v české kultuře 18. století*. Sborník příspěvků z 18. ročníku symposia k problematice 19. století, Plzeň, 12.–14. března 1998. Praha, KLP 1999.

- Macková, Marie: Spolky ostrostřelců a jejich postavení ve venkovských městech 19. století. In: *Documenta Pragensia XVIII*, Praha 2000, s. 221–234.
- Radoňová-Šárecká, Maryša: *Ozářené krby. Vlastenecké rodiny české*. Praha 1945.
- Radoňová-Šárecká, Maryša: *Salony: s dobovými podobiznami*. Praha 1920.
- Schildberger, Vlastimil (ed.): *Střelecké spolky Moravy, Slezska a města Brna na přelomu 19. a 20. století*. Brno 2005.
- Štaif, Jiří: Dva typy občanského sdružování v době předbřeznové, Akcionářská jednota pro české divadlo a sbírky na českou průmyslovou školu. In: *Documenta Pragensia XVIII*, Od středověkých bratrstev k moderním spolkům. Praha 2000, s. 147–159.

Četba

- Cejpek, Jiří – Hlaváček, Ivan – Kneidl, Pravoslav: *Dějiny knihoven a knihovnictví v českých zemích a vybrané kapitoly z obecných dějin*. Praha 1998.
- Jedlička, Jaromír: *Soupis tisků Jana Hostivíta Pospíšila*. Hradec Králové 1970.
- Květenský, Vlastimil: *Knihovny východních Čech 1818–1848*. Hradec Králové 1969.
- Mádlová, Claire, Wögerbauer, Michael a Píša, Petr: *Na cestě k „výborně zřízenému knihkupectví“: protagonisté, podniky a sítě knižního trhu v Čechách (1749–1848)*. Praha 2019.
- Madl, Claire: Knihovna jako životní prostředí, místo knihy a řád vedení. Sbírka hraběte Hartiga (1758–1797). In: *Opera romanica* 4 (2003), České Budějovice.
- Manguel, Alberto: *Dějiny čtení*. Praha 2007.
- Mašek, Petr: Zámecké knihovny v zemích Koruny české. In: K výzkumu zámeckých, měšťanských a církevních knihoven. *Opera romanica* 1, Editio Universitatis Bohemiae Meridionalis, České Budějovice 2000, s. 43–45.
- Pokorný, Jiří: *Lidová výchova na přelomu 19. a 20. století*. Praha 2003.
- Pokorný, Jiří: K formování čtenářských zájmů průmyslového dělnictva. In: *Průmysl a technika v novodobé české kultuře*. Praha 1988, s. 125–138.
- Šubrtová, Milena: *Tematika smrti v české a světové próze pro děti a mládež*. Brno 2007.
- Švehla, Jaroslav: *Jan Otto*. Ed. Robert Sak. Jinonice 2002.
- Tiskárny a tisky 19. století*. Sborník příspěvků z celostátní konference pořádané při příležitosti 200. výročí založení jindřichohradecké Landfrasovy tiskárny. Jindřichův Hradec 1988.
- Tošnerová, Marie (ed.): *Průvodce po rukopisných fondech v České republice I. Rukopisné fondy zámeckých, hradních a palácových knihoven. Studie o rukopisech, Monographia I, sv. 1*, Praha 1995.
- Trávníček, Jiří: *Kulturní vetřelec: dějiny čtení, kalendárium*. Brno 2020.

Sport

- Bruckmüller, Ernst – Strohmeier, Hannes: *Turnen und Sport in der Geschichte Österreichs*. Wien 1998.
- Historie tělesné výchovy a sportu*. Praha 1996.
- Kolář, František: „NESMIŘITELNÁ“ rivalita Slavie a Sparty. (Kapitola z počátků českého fotbalu.) In: *Sborník prací k 65. narozeninám prof. dr. Roberta Kvačka*. Praha 1997, s. 165–190.

Na kolech do světa: po silnicích nejen Českého ráje a Pojizeří. Referáty z vědecké konference konané ve dnech 17.–18. dubna 2015 v Mladé Boleslavi. Z Českého ráje a Podkrkonoší: supplementum 17. Semily – Turnov – Jičín 2016.

Olivová, Věra: *Odvěké kouzlo sportu*. Praha 1989.

Pacina, Václav: *Sport v Království českém*. Praha 1986.

Pelc, Martin: *Na football!: fotbalové diváctví a fanouškovská kultura v českých zemích do roku 1939*. Praha 2022.

Pelc, Martin: *Sport a česká společnost do roku 1939: osobnosti, instituce, reflexe*. Praha – Opava 2018. *Sokol, jeho vznik, vývoj a význam*. Praha 1998.

Vigarello, Georges: Le temps du sport. In: Alain Corbin (ed.): *L'Avènement des loisirs. 1850–1960*. Paris 1995, s. 193–221.

Waic, Marek (ed.): *Češi a Němci ve světle tělovýchovy a sportu*. Praha 2004.

Cestování

Cesty a cestování v životě společnosti. Reisen im Leben der Gesellschaft. Sb. příspěvků z konference konané 6.–8. září 1994 v Ústí nad Labem. Uspořádaly Lenka Bobková a Michaela Neudertová. *Acta Universitatis Purkynianae, Philosophica et Historica, Studia historica* II, Ústí nad Labem 1995.

Cesty a cestování v jazyce a literatuře. Sborník příspěvků z konference konané 6.–8. 9. 1994. *Acta Universitatis Purkynianae* II, Ústí n. Labem 1995.

Glonek, Jiří: *Na Jeseníky!: o putování jesenickými horami, turistických bedekrech a mapách do roku 1945*. Olomouc 2019.

Hlavačka, Milan: *Cestování v éře dostavníku. Všední den na středoevropských cestách*. Praha 1996.

Lenderová, Milena: *Dámská jízda: cestovatelky z českých zemí a jejich obraz Itálie v letech 1782–1936*. Pardubice 2017.

Urban, Otto: Technika a časoprostorová představa člověka 19. století. In: *Průmysl a technika v novodobé české kultuře*. Praha 1988, s. 24–30.